

PŘÍSPĚVEK K FAUNISTICE ČELEDI CARABIDAE ČESKOSLOVENSKA (Coleoptera)
BEITRAG ZUR FAUNISTIK DER LAUFKAFFER DER TSCHECHOSLOWAKEI (Coleoptera)

II. AMARINAE

Václav Vysoký

V tomto příspěvku uvádím vzácné, faunisticky zajímavé druhy rodu Amara Bon., které mám ve své sbírce. Pokud není uvedeno jinak, tak platí lgt. et coll. Václav Vysoký. Za velmi ochotně provedenou determinaci, nebo revizi většiny druhů srdečně děkuji panu Pulpánovi z Prahy.

1. Amara (Zezea) fulvipes Serville, 1821 - Slovakia or.: Vihorlat Remetské Hámre 20.V.1968 1 ex.; 15.-30.V.1971 9 ex. Na lučním biotopu sesmýkán s vyšších travin. Velmi vzácný druh.
2. Amara (Zezea) incognita Fassati, 1946 - Slovakia or.: Vihorlat Remetské Hámre 15.-30.V.1971 4 ex.; VII.1967 2 ex. Pod kameny, nebo smýkán s vyšších travin spolu s A. fulvipes.; Michalany 17.V.1959 1 ex., lgt. O.Voříšek; Slovakia mer.: Šahy V.1970 2 ex. Pod kameny na okraji pole, ve společnosti hojněho Pterostichus macer a zástupců rodu Brachinus. Nálezy z Remetských Hámřů posunují u nás hranici oblasti rozšíření tohoto druhu dále na sever, neboť veškeré známé údaje se týkají pouze již. a střed.Slovenska.
3. Amara (Zezea) tricospidata Dejean, 1831 - Slovakia or.: Vihorlat Remetské Hámre 15.-30.V.1971 1 ex. Smýkáním na lukách mezi polmi.
4. Amara saphyrea Dejean, 1828 - Slovakia mer.: Štúrovo V.1970 2 ex. Pod kameny na poli a na okraji polní cesty směrem ke Kamennému Mostu.; Kovačovské kopce 18.V.1965 1 ex., lgt. Novotný; Gbelce 28.VI.1955 1 ex., lgt. O.Voříšek.
5. Amara nitida Sturm, 1825 - Slovakia or.: Vihorlat-Remetské Hámre 15.-30.V.1971 2 ex.; VII.1967 1 ex. Sesmýkán na loukách.; 25.V.1965 1 ex., lgt. Novotný; Slovakia centr.: Inovec 31.VII.1962 1 ex. lgt. Novotný; Slovakia bor.: Margecany VII.1971 1 ex., lgt. Švihla; Bohemia bor.: Krkonoše (bez bližších údajů) 24.VIII.1950 1 ex., lgt. O.Voříšek. - f. imbella Reitter - Slovakia centr.: Inovec 1.VIII.1962 2 ex., lgt. Novotný; Nitra-Walley VII.1969 4 ex. Pod kameny na okraji polí.; Bohemia bor.: Blíževadly 19.VII.1962 1 ex., lgt. Novotný; Braná 20.V.1961 1 ex. Pod kameny. Ze severních Čech mám zatím pouze tuto varietu, typickou formu jsem zde zatím nezjistil.

16. Amara (Celia) praetermissa (C.R.Sahlberg, 1827) - Slovakia bor.:
Vysoké Tatry - Hlúpy 2000 m. 23.VII.1971 1 ex., lgt.Láska;
Vysoké Tatry - Kežmarská chata 24.VII.1971 1 ex., lgt.Láska.
17. Amara (Acrodon) brunnea (Gyllenhal, 1810) - Bohemia centr.: Kersko
26.II.1961 1 ex., lgt.M.Dvořák; Milovice 10.III.1948 6 ex., lgt.
Rektořík. Obě tato naleziště jsou vyložena nížinou a tak je nutno
poopravit poznámku KULTA u tohoto druhu, že se jedná o více méně
montánní druh.
18. Amara (Pseudobradytus) majuscula Chaudoir, 1850 - Slovakia mer.:
Štúrovo 6.V.1964 1 ex., lgt.Novotný; 9.V.1964 1 ex., lgt.Novotný.
Tento nález je potvrzením výskytu tohoto druhu na jižním Slovens-
ku. KULT ani ROUBAL jej neuvádějí a HAVELKA pouze cituje nález
2 ex. od Komárna. V Čechách, podle KULTA je velmi vzácný, ale
v posledních letech je dosti hojně chytán, zvláště ve středních
Čechách. Bohemia centr.: Hostouň VI.1969 3 ex., lgt. Skoupý;
6.IV.1969 1 ex., lgt. Vaněk; 23.VI.1969 2 ex., lgt. Vaněk; 1.VI.
1969 3 ex., lgt. Huja. Bohemia bor.: Libochovany 24.IV.1971 1 ex.
pod kamenem ve staré, částečně zarostlé pískovně; Chuděrov 23.IV.
1968 1 ex. pod kamenem na okraji kamenitého pole. Tento vzácný
druh je novinkou pro faunu severních Čech.
19. Amara (Cyrtonotus) helleri Gredler, 1868 - Bohemia bor.: Tisá 14.VI.
1965 1 ex., lgt.Novotný; 9.-11.V.1968 1 ex.; VIII.1964 2 ex.;
9.V.1973 32 ex.; 16.V.1973 6 ex., vždy na kamenitěm, od severu
nechráněném poli (590 m.) pod kameny, drpy a pýrem. Většina naleze-
ných imag byla zalezlá alespoň částečně v chodbičkových i když větši-
na dalších druhů čeledi byla pod kameny čilá a jak se podle pozor-
ování na této lokalitě zdá, jsou imaga většinou zalezlá v zemi a vy-
lézají jen v noci ven, nebo při stoupnutí hladiny spodních vod, kdy
je část chodbiček zaplavena. Oba poslední sběry, kdy bylo nalezeno
nejvíce exemplářů, jsem prováděl při dlouhotrvajících deštích.
Moravia centr.: Buchlovice 8.V.1969 1 ex., lgt.Majer.
20. Amara (Cyrtonotus) convexiuscula (Marsham, 1802) - Ze středních Čech
mám tento druh v celé serii z Hostouně, kde se zdá dosti hojný, ale
ze severních Čech mi není znám prozatím žádný údaj a proto uvádím
všechny lokality. Bohemia bor.: Velvěty 10.V.1972 7 ex. pod kame-
ny mezi řekou Bilinou a náspev železniční tratě; Bylany 15.VI.1973
4 ex., lgt.Ing.Schön do zemních pastí; Mrsklesy 4.IX.1972 1 ex.,
lgt. et coll.Zvarič; Hornojihetínská výsypka IX.1973 4 ex., lgt.
et coll.Hejkal do zemních pastí. Zajímavé je, že skoro všechna

6. Amara convexior Stephens, 1828 - u tohoto druhu uvádím pouze nálezy ze severních Čech, neboť např. na Slovensku se vyskytuje poměrně často a místy hojně. Bohemia bor.: Krušné hory - Kněžiště 9.III.1961 1 ex., lgt. Novotný; Libochovany 18.IV.1962 2 ex., lgt. Novotný; 24.IV.1971 1 ex. pod kameny na okraji pole.; Tisá 1.V.1969 1 ex. pod kameny na kamenitém poli.; Telnice 10.IX.1961 1 ex. lgt. Novotný; Řepnice 18.IV.1962 1 ex., lgt. Novotný; Radejčín 1.V. ? 1 ex., lgt. et coll. Říha.
7. Amara pseudocommunis Burakowski, 1957 - Bohemia centr.: Satalice 29.VIII.1958 1 ex., lgt. M. Dvořák.
8. Amara pulpani Kult, 1949 - Krkonoše (bez bližších údajů) VII.1950 1 ex., lgt. O. Voříšek.
9. Amara litorea Thomson, 1857 - kodymi Jedlička, 1936 - Slovakia mer.: Šahy V.1970 2 ex., pod kameny na polích.; Bohemia bor.: Sedlo 18.IV.1964 1 ex., lgt. Novotný; Chuděrov VI.1969 1 ex.; Stadice 7.V.1973 1 ex., pod kameny na okraji železničního náspu spolu s A. convexiuscula. Tento vzácný druh je novinkou pro faunu severních Čech.
10. Amara spreta Dejean, 1831 - Slovakia mer.: Kamenica nad Hronem 8.V.1964 1 ex., lgt. Novotný.
11. Amara famelica Zimmermann, 1832 - Slovakia centr.: Inovec 29.VII.1962 1 ex., lgt. Novotný, det. Doutnáč. Názor HAVELKY, že horské a podhorské lokality tohoto druhu uváděné ROUBALEM se netýkají A. famelica, ale A. erratica je nutno, vzhledem k tomuto nálezu revidovat.
12. Amara anthobia Villa, 1833 - Slovakia mer.: Gbelce 28.IV.1955 1 ex. lgt. Kučera; Šahy V.1971 1 ex., pod kamenem na jižně situované, travou zarostlé stráni.
13. Amara (Celia) ingenua (Duftschmid, 1812) - Slovakia mer.: Štúrovo V.1970 2 ex., pod kameny na náspu hráze Dunaje.; Petržalka 2.VI.1957 1 ex., lgt. Voříšek; Bohemia bor.: Libochovany 1.V.1971, 1 ex. pod kamenem na okraji pole.; Kopistská výsypka 4.VII.1973, 1 ex., lgt. Ing. Schön; Lovosice 30.VII.1973 1 ex., lgt. et coll. Zvarič; Bohemia occ.: Žatec 20.VI.1957 1 ex., lgt. M. Dvořák.
14. Amara (Celia) cursitans Zimmermann, 1831 - Slovakia or.: Vihorlat Remetské Hámre 15.-30.V.1971 1 ex., pod kamenem na mezi. Tento nález je potvrzením výskytu tohoto druhu na Slovensku. KULT, ROUBAL ani HAVELKA jej ze Slovenska neuvádějí.
15. Amara (Celia) municipalis (Duftschmid, 1812) - Bohemia bor.: Libochovany 24.IV.1971 1 ex. pod kameny v úvozu polní cesty.

naleziště v sever.Čechách jsou umělého charakteru a většinou mají podstatně zhoršené půdní podmínky a v některých případech – jako jsou výsypky – se jedná o jalovou půdu. Jak se podle dosavadních průzkumů zdá, tento druh se zde na tyto změněné biotopy adaptoval a tyto nálezy jsou jen dokladem intenzivního obsazování podobných biotopů hmyzem, který zde nachází snadnější obživu a úkryt.

21. Amara (Percosia) equestris (Duftschmid, 1812) – Slovakia occ.:
Oravská Magura VI.1954 1 ex., lgt. O. Voříšek; Bohemia bor.: Tisá
9.V.1968 1 ex., lgt. Novotný; Litvínov-Hornojiřetínská výsypka
4.IX.1973 3 ex., lgt. et coll. Hejkal; 1 ex. coll. mea.

Z u s a m m e n f a s s u n g

Es werden 21 seltene oder faunistisch interessante Vertreter der Gattung Amara Bonelli aus der Tschechoslowakei angeführt, wobei auch Angaben über Oekologie mitgeteilt werden. Funde von Amara (Celia) cur-sitans Zimmermann, 1831. und Amara (Pseudobradytus) majuscula Chaudoir, 1850 bestätigen das Vorkommen dieser Arten in der Slowakei. Bei Amara (Cyrtonotus) convexiuscula Marsham, 1802 wird auf die Anpassungsfähigkeit an verschlimmerte Lebensbedingungen aufmerksam gemacht.

L i t e r a t u r a

Vide: Vysoký, V., 1975: Příspěvek k faunistice čeledi Carabidae Československa Coleoptera . I. Harpalinae. Beitrag zur faunistik der Laufkafer der Tschechoslowakei Coleoptera . I. Harpalinae.
Zprávy Čs. spol. entomologické při ČSAV. 11:

Adresa autora (Anschrift des Autors) :

Václav Vysoký, Fučíkova 112, 403 31 Neštětice, okres Ústí nad Labem.